

Mateusz Radajewski
Katedra Prawa Konstytucyjnego
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytet Wrocławski

KAZUSY ZASADY USTROJOWE

Kazus nr 1

15 listopada 2013 r. po przegranym przez Polskę meczu ze Słowacją na stadionie, na którym był on rozgrywany, doszło do zamieszek, w czasie których obrzucono pomidorami nowego trenera polskiej reprezentacji.

Poirytowany tym faktem Prezes Rady Ministrów postanowił po raz kolejny wypowiedzieć wojnę chuligaństwu na stadionach. Sejm 18 listopada 2013 r. uchwalił nowelizację kodeksu karnego, w której przewidziano, że za „wszelkie niepożądane” zachowania na stadionie grozić może kara nawet do 25 lat pozbawienia wolności. Zgodnie z treścią tej ustawy miała ona wejść w życie 15 listopada 2013 r., tak aby objąć swoim zakresem również sprawców ataku na nowego trenera reprezentacji.

Senat do ustawy nie wniósł żadnych poprawek, natomiast Prezydent RP przed jej podpisaniem powziął pewne wątpliwości i zwrócił się do Ciebie z pytaniem, czy aby na pewno nowelizacja kodeksu karnego jest zgodna z Konstytucją RP.

Polecenie (0-3 pkty):

Wskaż, czy proponowana nowelizacja jest zgodna z Konstytucją RP. Odpowiedź uzasadnij.

Kazus nr 2

Pani Helena Tomaszewska, urodzona 4 czerwca 1960 r., była zatrudniona na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Koszalinie od 10 stycznia 1990 r. Zgodnie z ustawą – Prawo o ustroju sądów powszechnych kobieta zatrudniona na stanowisku sędziego mogła przejść w stan spoczynku po 25 latach pracy, jeżeli ukończyła 55. rok życia. 5 stycznia 2014 uchwalona została nowelizacja prawa o ustroju sądów powszechnych. Zgodnie z nowym brzmieniem ustawy sędziowie w stan spoczynku mogli przechodzić dopiero po ukończeniu 67. roku życia (niezależnie od stażu pracy). Nowelizacja została ogłoszona w Dzienniku Ustaw 14 stycznia 2014 r., a weszła w życie 4 czerwca 2015 r.

Pani Helena dobrze знаła treść ustawy tuż po jej uchwaleniu. Mimo to do 4 czerwca 2015 r. nie skorzystała z możliwości przejścia w stan spoczynku. Po roku zmieniła jednak zdanie. Wówczas ustawa nie przewidywała już jednak dla niej takiego uprawnienia. W związku z tym pani Helena poprosiła o pomoc Rzecznika Praw Obywatelskich. Zasugerowała, że ustawa jest niezgodna z Konstytucją RP, dlatego należy ją zaskarżyć. Rzecznik w odpowiedzi stwierdził jednak, że pani Helena miała wiele miesięcy na zapoznanie się z nowelizacją ustawy. Świadomie nie skorzystała ze swojego uprawnienia, o którym wiedziała, że wkrótce zostanie

uchylone. Według Rzecznika Praw Obywatelskich nie doszło również do naruszenia ochrony praw nabytych, ponieważ pani Helena nie nabyła nigdy prawa do stanu spoczynku, albowiem świadomie nie skorzystała ze sposobności, by przejść w ten stan, gdy miała taką możliwość.

Polecenie (0-2 pkty):

*Kto ma rację w sporze między Heleną Tomaszewską a Rzecznikiem Praw Obywatelskich?
Odpowiedź uzasadnij.*